

Nr 40

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner
angående beskattningen av utländska artister m. fl.*

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 578, av herr *Lassinantti* och fru *Jäderberg*, har hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter som i motionen föreslagits.

I enlighet med utskottets hemställan i memorial nr 38 har riksdagen vid vårsessionen beslutat uppskjuta behandlingen av den föreliggande motionen till innevarande års höstsession.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 1908 års förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter utgår bevillningsavgift för vissa offentliga föreställningar, s. k. artistskatt.

I fråga om skyldigheten att erlägga artistskatt gäller olika föreskrifter för artister, som ger föreställning, och artister, som medverkar vid föreställning. Befrielse från erläggande av artistskatt åtnjutes dels för utlänningar, som driver sitt näringsfång under bar himmel och endast uppbär frivillig avgift, dels för amatöridrottsmän vid deltagande i idrottstävlingar och dels då Kungl. Maj:t till följd av särskilda omständigheter för visst fall medgivit detta.

I förordningens 4 § gives olika föreskrifter för erläggande av artistskatt. Sålunda gäller enligt nämnda paragrafs 1 mom. att *utlänning, som* här i riket *giver offentlig föreställning* eller tillställning av vad slag det vara må, vare sig mot inträdesavgift eller mot avgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, härför skall utgöra särskild bevillningsavgift med tio procent av bruttoinkomsten. Denna bevillningsavgift skall utgå a) vid konsert, opera- eller annan musikalisk, dramatisk eller litterär föreställning, cirkus- eller varietéföreställning, så ock vid annan med någon av de nu nämnda jämförlig föreställning ävensom vid bal, maskerad eller annan dylik tillställning, då bruttoinkomsten kan antagas komma att överstiga femhundra kronor, efter den verkliga bruttoinkomsten, dock alltid med

minst tio kronor, samt då bruttoinkomsten kan antagas icke komma att överstiga femhundra kronor, efter beräknad bruttoinkomst, med lägst tio och högst tjugufem kronor; b) för anställande eller anordnande av karusell- eller annan konståkning, målskjutning, ringkastning eller kraftprov samt för förevisande av människor, djur, naturalier eller andra föremål eller av panorama, biografbilder, vaxkabinett, optiska eller mekaniska konststycken eller vid annan med de nu nämnda jämförlig tillställning, som icke är att hänföra under a), efter beräknad bruttoinkomst, med lägst fem och högst femtio kronor för varje dag sådan föreställning eller förevisning äger rum.

Jämlikt 2 mom. samma paragraf skall *utlänning, som medverkar vid* av svensk eller utlänning given *offentlig föreställning*, offentligt utförande av musik, såsom kafékoncert och dylikt, eller vid annan offentlig tillställning, oavsett huruvida inträdes- eller annan avgift därvid uppbäres eller tillställningen är avgiftsfri, erlagga särskild bevillningsavgift med tjugoprocent av den inkomst, som på grund av hans medverkan tillflyter honom, vare sig denna inkomst utgöres av i penningar bestämd ersättning, naturaförmåner eller andel av inkomsten å tillställning. Avgiften skall i varje fall utgå med minst femtio öre för varje dag medverkan lämnas av utlänning eller ersättning till honom beräknas. För avgiftens erläggande svarar tillställningens anordnare.

Enligt 4 § 4 mom. skall ansökan om tillstånd till offentligt uppträdande göras enligt föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdas. Dessutom innehåller momentet uppgift om vad dylik ansökan skall innehålla.

Vidare lämnas i paragrafen föreskrifter angående avgiftens fastställande, kontroll av bruttoinkomst vid offentlig föreställning och avgiftens inbetalning; i 5 mom. föreskrives sålunda bland annat att därest i ersättning å utlänning, som avses i 2 mom., ingår naturaförmåner dessa vid bevillningsavgiftens bestämmande skall uppskattas till skäligt belopp i penningar varvid, om högre värde ej är angivet, kost och bostad skall upptagas till vardera fem kronor för dag. Av artistskatten tillfaller hälften staten och hälften kommun, inom vilken föreställning givits.

Vad i paragrafen stadgas om utlänning äger även tillämpning på i utlandet bosatt svensk undersåte och även på här i riket bosatt utlänning, i den mån han icke i vederbörlig ordning förvärvat lika rätt med härstädes bosatt svensk undersåte till offentligt uppträdande.

Bevillningsavgiftsförordningen föreslås i ett av dubbelbeskattningssakkunniga avgivet betänkande (SOU 1962: 59) skola upphävas och ersättas av en förordning om löneskatt, vilken avses omfatta alla i Sverige tillfälligt arbetande utlänningar. Förslaget är för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

I *motionen* framhålles att bevillningsavgiften i en del sammanhang får mindre lyckliga verkningar. Så är exempelvis fallet, när avgiften drabbar

stipendiater, vilka fått bidrag från allmänna fonder för sitt uppträdande, eller när fråga är om arrangörer av delvis med offentliga bidrag finansierade kulturella tillställningar.

Motionärerna anser det därför angeläget att möjligheterna till befrielse från avgiften ökas. I första hand bör övervägas en decentralisering av rätten att medgiva befrielse från Kungl. Maj:t till länsstyrelserna. Vidare bör praxis utvecklas därhän att befrielse meddelas i sådana fall, då tillställningen anordnats med stöd av det allmänna.

Utskottet

Enligt förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall bevillningsavgift, s. k. artistskatt, erläggas av utlänning (varmed i regel jämställs i utlandet bosatt svensk medborgare och här i riket bosatt utlänning), som själv givit eller medverkat vid offentlig föreställning eller tillställning. Avgiften är proportionell och skall i princip motsvara 10 procent av bruttoinkomsten, om utlänningen själv givit föreställningen, och 20 procent av den inkomst han uppburit, om han medverkat i en av annan given föreställning. Frihet från erläggande av bevillningsavgift åtnjutes enligt 4 § 10 mom. i förordningen bl. a. då Kungl. Maj:t, till följd av särskilda omständigheter, för visst fall medgivit befrielse från sådan avgift.

I den förevarande motionen har yrkats lagstiftning av innebörd bl. a. att möjligheterna till befrielse från bevillningsavgift vidgas. Som motivering för yrkandet framhåller motionärerna, att bevillningsavgiften stundom kan få mindre gynnsamma verkningar och att detta exempelvis är fallet, när avgiften drabbar stipendiater, vilka fått bidrag från allmänna fonder för sitt uppträdande, eller när fråga är om arrangörer av delvis med offentliga bidrag finansierade kulturella tillställningar.

Bevillningsavgiftsförordningen har sedan länge varit föremål för kritik främst därför att avgiftsskyldigheten, bortsett från i utlandet bosatta svenska medborgare, anknutits till medborgarskapet och inte till bosättningen, vilket medfört att utländska artister, som sedan länge är bosatta i Sverige, fortsätter att erlägga bevillningsavgift och därigenom i regel gör avsevärda skattemässiga vinster.

Dubbelbeskattningssakkunniga har i sitt betänkande »Internationella skattefrågor» (SOU 1962:59) föreslagit att bevillningsavgiftsförordningen skall upphävas och ersättas av en förordning om löneskatt, vilken föreslås utformad som en definitiv källskatt med en progressiv skatteskala. Förslaget, som innebär en avsevärd skärpning i förhållande till nu gällande bestämmelser om beskattning av utländska artister, är för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

Utskottet vill inte bestrida att bevillningsavgiften som beskattningsform understundom kan vara för den skattskyldige ofördelaktigare än den vanliga inkomstskatten. Så torde emellertid endast i undantagsfall vara förhållandet. I de fall då ett framträdande inte har vinstsyfte utan i huvudsak karaktär av kulturutbyte föreligger emellertid, som tidigare nämnts, möjlighet att erhålla befrielse från avgiften.

Med det anförda avstyrker utskottet lagstiftningsyrkandet i motionen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att motionen II: 578 av herr Lassinantti och fru Jäderberg icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 november 1965

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Stefanson*, Yngve Nilsson, Wärnberg, Elofsson*, Tage Johansson, Lundström, Enarsson, Helleblad och Arne Pettersson*; samt

från andra kammaren: herrar Brandt, Allard, Kärrlander, Vigelsbo, fru Nettelbrandt, herrar Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, Enskog, Forsberg och Björkman.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.